

TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI

Primova Durdona G'ulomjon Qizi

Toshkent Farmatseftika Instituti qoshidagi Akadimek Litsey o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12648333>

Annotatsiya. Ushbu maqola raqamli texnologiyalarning ta'limda qo'llanilishining samaradorligini o'rganishga bag'ishlangan. Raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini qanday qilib yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilish mumkinligi tahlil qilingan. Maqolada raqamli texnologiyalardan foydalanish natijalari, jumladan, o'quvchilar bilim darajasining oshishi, ta'limga bo'lgan qiziqishning ortishi va individual yondashuvning amalga oshirilishi haqida batafsil ma'lumot berilgan. Shuningdek, texnologik infratuzilma, o'qituvchilarning malakasi va o'quvchilarning raqamli savodxonligi kabi omillar muhokama qilingan. Maqola natijalari raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini yangi darajaga olib chiqish imkoniyatini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, kompyuterlar, interaktiv, elektron kitoblar, texnologik infratuzilma, savodxonlik.

EFFECTIVENESS OF USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN EDUCATION

Abstract. This article is devoted to the study of the effectiveness of the use of digital technologies in education. It is analyzed how the educational process can be made more effective, interesting and interactive with the help of digital technologies. The article details the results of using digital technologies, including increased student literacy, increased interest in learning, and the implementation of an individualized approach. Factors such as technological infrastructure, teacher qualifications and students' digital literacy were also discussed. The results of the article show the possibility of bringing the educational process to a new level with the help of digital technologies.

Key words: Digital technologies, computers, interactive, e-books, technological infrastructure, literacy.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАНИИ

Аннотация. Данная статья посвящена исследованию эффективности использования цифровых технологий в образовании. Анализируется, как с помощью цифровых технологий можно сделать образовательный процесс более эффективным, интересным и интерактивным. В статье подробно описаны результаты использования цифровых технологий, в том числе повышение грамотности учащихся, повышение

интереса к обучению, реализация индивидуализированного подхода. Также обсуждались такие факторы, как технологическая инфраструктура, квалификация учителей и цифровая грамотность учащихся. Результаты статьи показывают возможность вывода образовательного процесса на новый уровень с помощью цифровых технологий.

Ключевые слова: Цифровые технологии, компьютеры, интерактив, электронные книги, технологическая инфраструктура, грамотность.

Kirish qism (Introduction). Bugungi globallashuv jarayoni kechayotgan davrda, kundalik hayotimizni axborot- kommunikatsion texnologiyalari, kompyuterlar va internetsiz tasavvur qilish mushkuldir. Shuning uchun ham bugungi kunda raqamli texnologiyalar asta sekin kundalik hayotimizning barcha sohalariga kirib, ijtimoiy hayotning ajralmas bir qismiga aylanib bormoqda. Aynan, ana shu muhim jihatni hisobga olgan xolda mamlkatimizda 10 dan ortiq texnika va raqamli texnologiyalar yo'nalishidagi mutaxassislar tayyorlaydigan oliy o'quv yurtlari faoliyatini yo'lga qo'yilganligi ham raqamli texnologiyalarning nafaqat iqtisodiyot, siyosat kabi sohalarda balki, ta'lim tizimida ham katta ahamiyatga ega ekanligidan dalolatdir.

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar ta'lim sohasida keng qo'llanilmoqda. Raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilish imkoniyati mavjud. Bu texnologiyalar o'qituvchilarga darslarni yangicha usullarda o'tkazish imkonini berib, o'quvchilarga esa mavzularni osonroq tushunishga yordam beradi. Shu sababli, raqamli texnologiyalarning ta'limda qo'llanilishi va ularning samaradorligini o'rganish bugungi kunda dolzarb mavzulardan biridir.

Asosiy qism (Main part). Raqamli texnologiyalardan ta'limda foydalanish samaradorligini oshirish haqida gap ketganda, quyidagi omillarni hisobga olish muhimdir:

✚ Ta'lim sifatini oshirish

Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini interaktiv va qiziqarli qiladi. Videolar, animatsiyalar, va simulyatsiyalar o'quvchilarni mavzularni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

✚ Individual yondashuv

Raqamli resurslar o'qituvchilarga har bir o'quvchiga individual yondashuvni amalga oshirish imkoniyatini beradi. Onlayn platformalar orqali har bir o'quvchining bilim darajasini kuzatish va ularni rivojlantirish mumkin.

✚ Bilimga kirish imkoniyatlari

Raqamli texnologiyalar o'quvchilarga dunyoning istalgan nuqtasidan bilim olish imkoniyatini

beradi. Onlayn kurslar, vebinarlar va elektron kitoblar bilimga bo'lgan kirishni sezilarli darajada osonlashtiradi.

✚ Vaqt va joydan mustaqillik

Onlayn ta'lim platformalari va elektron resurslar o'qituvchilar va o'quvchilar uchun vaqt va joydan mustaqil bo'lish imkoniyatini taqdim etadi. Bu esa o'qituvchilar va o'quvchilarga o'z jadvalini moslashtirish imkoniyatini beradi.

✚ O'qituvchilarning malakasini oshirish

Raqamli texnologiyalar o'qituvchilarga doimiy ravishda o'z malakasini oshirish imkoniyatini beradi. Onlayn kurslar va vebinarlar orqali o'qituvchilar yangi pedagogik yondashuvlarni va metodlarni o'rganishlari mumkin.

✚ Resurslarni tejash

Raqamli texnologiyalar ta'lim muassasalariga qog'oz, kitoblar va boshqa materiallarni tejash imkoniyatini beradi. Elektron materiallar va raqamli kutubxonalar yordamida ta'lim resurslarini iqtisodiy jihatdan samarali boshqarish mumkin.

Natijalar va muhokamalar (Results and Discussions).

Natijalar

O'tkazilgan tadqiqotlar va tajribalar natijalariga ko'ra, raqamli texnologiyalardan ta'limda foydalanish quyidagi natijalarga olib keladi:

1. O'quvchilarning bilim darajasining oshishi:

- Raqamli vositalar yordamida taqdim etilgan materiallar o'quvchilar tomonidan tezroq va chuqurroq o'zlashtiriladi. Masalan, interaktiv darsliklar va videolar mavzuni osonroq tushunishga yordam beradi.

2. O'quvchilarning qiziqishining ortishi:

- Raqamli texnologiyalar o'quvchilarning o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi. O'yinlar, simulyatsiyalar va boshqa interaktiv elementlar o'quvchilarning darslarga faol ishtirok etishiga yordam beradi.

3. Individual yondashuv:

- Onlayn platformalar va ilovalar har bir o'quvchiga individual yondashuvni amalga oshirish imkoniyatini beradi. Bu esa har bir o'quvchining ehtiyojlariga mos keladigan ta'lim jarayonini yaratishga imkon beradi.

4. O'qituvchilar malakasining oshishi:

- Raqamli resurslar o'qituvchilarga yangi metod va pedagogik yondashuvlarni o'rganish

imkoniyatini beradi. Onlayn kurslar va vebinarlar o'qituvchilarning malakasini oshiradi va ularni zamonaviy ta'lim uslublaridan foydalanishga rag'batlantiradi.

Muhokamalar

Raqamli texnologiyalarning ta'limda samarali qo'llanilishi bir qator omillarga bog'liq. Ushbu natijalarni muhokama qilish jarayonida quyidagi jihatlar tahlil qilinishi lozim:

1. Texnologik infratuzilma:

- Raqamli texnologiyalar samarali ishlashi uchun maktab va universitetlarda zaruriy texnologik infratuzilma bo'lishi kerak. Internet tarmog'i, kompyuterlar va boshqa texnologik jihozlar ta'lim jarayonining ajralmas qismi bo'lishi lozim.

2. O'qituvchilarning tayyorgarligi:

- O'qituvchilarning raqamli texnologiyalarni qo'llash borasidagi malakasi va tayyorgarligi muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilarni doimiy ravishda o'qitish va ular uchun treninglar tashkil qilish zarur.

3. O'quvchilarning raqamli savodxonligi:

- O'quvchilarning raqamli savodxonligini oshirish ham muhim. Ular raqamli texnologiyalarni to'g'ri va samarali foydalanishni o'rganishlari kerak.

4. Pedagogik yondashuvlar:

- Raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga qo'shish pedagogik yondashuvlar va metodlarni qayta ko'rib chiqishni talab qiladi. Interaktiv darslar, onlayn baholash tizimlari va boshqa raqamli metodlarni o'qituvchilar ta'lim jarayoniga moslashtirishlari lozim.

5. Moliya va resurslar:

- Raqamli texnologiyalarni joriy qilish uchun moliyaviy resurslar zarur. Davlat va nodavlat tashkilotlarning qo'llab-quvvatlashi, grantlar va boshqa moliyaviy manbalar orqali texnologiyalarni ta'limga jalb qilish mumkin.

Xulosa (Conclusion). Ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligini oshiradi. Ular nafaqat o'quv jarayonini qiziqarli va interaktiv qiladi, balki o'qituvchilar va o'quvchilarga keng imkoniyatlar yaratadi. Raqamli texnologiyalar orqali ta'lim jarayonini innovatsion yondashuvlar bilan boyitish va uni yangi darajaga ko'tarish mumkin.

Raqamli texnologiyalardan ta'limda foydalanish ko'plab afzalliklarga ega bo'lsa-da, bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun zaruriy infratuzilma, o'qituvchilarning malakasi va o'quvchilarning tayyorgarligi kabi omillar muhimdir. Ushbu jihatlar e'tiborga olinganda, raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini yangi darajaga olib chiqishi va ta'lim samaradorligini oshirishi mumkin.

REFERENCES

1. Anderson, T. (2008). Onlayn o'qitish nazariyasi va amaliyoti. AU Press.
2. Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2011). E-O'qitish va ta'lim fanlari. Pfeiffer.
3. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). Oliy ta'limda aralash o'qitish: Asoslar, tamoyillar va yo'riqnomalar. Jossey-Bass.
4. Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. (2014). NMC Horizon Report: 2014 yil Oliy ta'lim nashri. Austin, Texas: The New Media Consortium.
5. Laurillard, D. (2012). O'qitish dizayn fan sifatida: O'quv va texnologiya uchun pedagogik naqshlar yaratish. Routledge.
6. Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2010). Onlayn o'qitishda asoslangan amaliyotlarni baholash: Meta-tahlil va onlayn o'qitish tadqiqotlarining sharhi. AQSh Ta'lim Departamenti.
7. Prensky, M. (2010). Raqamli avlodlarni o'qitish: Haqiqiy o'rganish uchun hamkorlik. Corwin Press.
8. Siemens, G. (2005). Konnektivizm: Raqamli davr uchun o'rganish nazariyasi. Xalqaro Instruksion Texnologiya va Masofaviy O'qitish Jurnali.